

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΘΡΑΚΗ

80 ΧΡΟΝΙΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ

ΑΘΗΝΑ 2000

© Copyright ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Νοέμβριος 2000

Έρευνα - Κείμενα:

ΒΑΠΤΕΛΗΣ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, εκπαιδευτικός
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ, επίκουρος καθηγητής ιστορίας

Το φωτογραφικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε
στην παρούσα έκδοση προέρχεται από το βιβλίο

«Θ Ρ Α Κ Η»

Γενική Γραμματεία Περιφέρειας
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Αθήνα 1994.

Η συλλογή καρτ-ποστάλ είναι του ΑΝΤΩΝΗ ΜΑΪΛΑΗ.

Η φωτογραφία της σελ. 22 προέρχεται από το φωτογραφικό αρχείο
του Εβραϊκού Μουσείου της Ελλάδας και η παραδοσιακή ενδυμασία
της σελ. 19 από το βιβλίο *Ελληνικές Φορεσιές*,
Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδας, Αθήνα 1993.

Ο Χάρτης (σελ.12-13) της Αρχαίας Ελλάδος
κατά τον Σοφiano (περίπου 1579) αποτελεί αναπαραγωγή
του πρωτοτύπου και προέρχεται από το λεύκωμα
Χαρτογράφηση της Ελλάδος,
κείμενα ΧΡ. Γ. ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ, Αθήνα, 1994.

Εικόνα εξωφύλλου:

Πήλινο προσωπίο Διονύσου
από την περιοχή της Μαρώνας, 4ος αι. π.Χ.

Στην έκδοση του Χρονολογίου συνέβαλαν οι:

ΗΛΙΑΣ ΜΑΡΚΟΥ προϊστάμενος εκδόσεων της Βουλής των Ελλήνων
ΕΥΡΥΔΙΚΗ ΑΜΠΑΤΖΗ, υπάλληλος της Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων
ΕΛΕΝΑ ΑΝΤΩΝΑΡΑΚΟΥ, φιλόλογος και ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΖΑΚΟΣ, εκπαιδευτικός

Επιμέλεια Εντύπου: «LITERA» τηλ. 36.08.224

ΜΕ ΥΨΗΛΟ ΑΙΣΘΗΜΑ ΕΥΘΥΝΗΣ απέναντι στην ιστορία του Ελληνικού λαού, αλλά και με ιδιαίτερη ικανοποίηση, η Βουλή των Ελλήνων συμμετέχει εφέτος στον εορτασμό της επετείου για τη συμπλήρωση ογδόντα χρόνων από την ενσωμάτωση της Δυτικής Θράκης στον κορμό του ελληνικού κράτους. Επέτειοι, όπως αυτή, συμβάλλουν στην ενεργοποίηση της ιστορικής μνήμης. Μεταμορφώνουν την ιστορική γνώση σε δύναμη συλλογικής αυτοσυνειδησίας, σε δημιουργική πνοή για το παρόν και το μέλλον.

Βασικό στοιχείο της ιστορικής παιδείας αποτελεί η γνώση και η ερμηνεία των γεγονότων, των αιτίων, αλλά και της δράσης των ιστορικών προσωπικοτήτων, που προσδιορίζουν την ιστορική φυσιογνωμία του παρελθόντος. Χωρίς το αναγκαίο αυτό ιστορικό υπόβαθρο δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί με ουσιαστικό τρόπο η ενεργός συμμετοχή του πολίτη στα κοινά, που αποτελεί προϋπόθεση για τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος και την αντίληψη της δημοκρατίας ως τρόπου ζωής.

Πιστεύω ότι με το Χρονολόγιο αυτό, στο οποίο με κείμενα και εικόνες αποτυπώνεται συνοπτικά η ιστορία του Θρακικού Ελληνισμού, η ελληνική νεολαία, και γενικότερα ο λαός μας, θα μπορέσει να συναισθανθεί την πολιτισμική ιδιαιτερότητα της περιοχής, αλλά και τους αγώνες που χρειάστηκαν για να γίνει πραγματικότητα η ένταξή της στην ελληνική επικράτεια.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΓΕΩΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

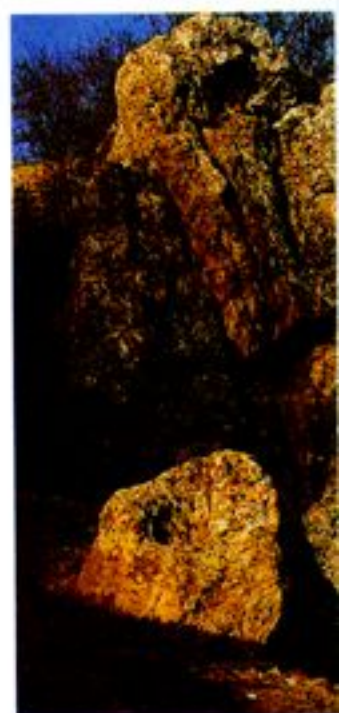
Τα παλαιότερα δείγματα ζωής στο χώρο της ελληνικής Θράκης βρέθηκαν στην περιοχή του Ορμενίου, κοντά στον ποταμό Έβρο. Πρόκειται για τμήμα της γνάθου και του χαυλιόδοντα ενός μαστόδοντος, του οποίου η ηλικία προσδιορίστηκε στα 4.000.000 χρόνια.

Μαρώνεια. Νεολιθική εποχή. Στιλβωμένα αγγεία.

ΠΑΛΑΙΟΛΙΘΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

Σχεδόν το σύνολο των ευρημάτων, που χρονολογούνται στην Παλαιολιθική Εποχή, είναι λίθινα εργαλεία (λεπίδες), τα οποία εντοπίστηκαν στην περιοχή του ποταμού Έβρου και στην πεδιάδα της Κομοτηνής (Μακροπόταμος). Τα ευρήματα, τα περισσότερα από τα οποία ανάγονται στο 10.000 π.Χ., αποκαλύπτουν αρκετές λεπτομέρειες για την καθημερινή ζωή. Ο άνθρωπος αυτής της περιόδου είναι κυνηγός και τροφοσυλλέκτης. Εξημερώνει τον χοίρο και τον σκύλο.

Μάρη. Εποχή του Χαλκού.
Μεγάλο ανθρωπόμορφο αγγείο
με εγχάρακτη διακόσμηση
και με πλαστική υποδήλωση
στο λαιμό των βασικών
χαρακτηριστικών του προσώπου.

Παραδημή. Νεολιθική εποχή.
Στιλβωμένη καστανόμαυρη πρόχους με
ψηλό λαιμό και στιλβωμένο κοκκινωπό
αγγείο με κωνικό σώμα.

ΝΕΟΛΙΘΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

(6.000-3.000 π.Χ.)

Έχουν ανασκαφεί τουλάχιστον 25 θέσεις, σπουδαιότερες από τις οποίες είναι η Παραδημή (σπίτια φτιαγμένα με πασσάλους και κλαδιά, αλειμμένα με πηλό, μονόχρωμα σκούρα αγγεία με γωνιώδες περίγραμμα και κερατοειδείς ή κομβιόσχημες αποφύσεις στις λαβές), η Μάκρη (λασπότοιχοι, αποθηκευτικά αγγεία, λίθινος περίβολος), η Μαρώνεια, η Στρύμη, οι Προσκυνητές, το Μικρό Βουνί στη Σαμοθράκη (ανθρωπόμορφα αγγεία, ειδώλια, λίθινα και οστέινα εργαλεία) και η Λαφρούδα. Οι άνθρωποι της περιόδου αυτής δημιουργούν μόνιμες εγκαταστάσεις και παράγουν πλέον την τροφή τους.

*Μάκρη. Νεολιθική εποχή.
Πήλινο ειδώλιο
με τριγωνικό κορμό
και εγχάρακτη υποδήλωση
των ενδονμάτων.*

Σπήλαιο Μάκρης. Νεολιθική εποχή. Το σπήλαιο κατοικήθηκε κατά τη νεολιθική εποχή και αργότερα χρησιμοποιήθηκε ως χώρος λατρείας.

ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ (3.000-1.100 π.Χ.)

Στην πρώιμη φάση (μέχρι το 2.000 π.Χ.) χρονολογούνται 13 θέσεις, οι οποίες προδίδουν σαφή μείωση του αριθμού των οικισμών και μεγαλύτερη συγκέντρωση των πληθυσμών.

Στη θέση Μικρό Βουνί της Σαμοθράκης βρέθηκαν πολλά μινωικά σφραγίσματα, στοιχείο που καταδεικνύει τις στενές εμπορικές επαφές που υπήρχαν στο σύνολο του αιγαιακού χώρου. Στο τέλος της πρώιμης φάσης παρατηρείται εμφάνιση ακροπόλεων και τελικά καταστροφή των οικισμών, η οποία συνδέεται με την εισβολή νέων φυλετικών στοιχείων που θεωρούνται ινδοευρωπαϊκά και συγγενή των ελληνικών σηματοδοτώντας την απαρχή της εγκατάστασης των θρακικών φύλων.

ΟΙ ΘΡΑΚΕΣ είχαν κοινή καταγωγή με τους Έλληνες. Η μετακίνηση και η εγκατάστασή τους σε διαφορετικές περιοχές απομάκρυναν για μεγάλο χρονικό διάστημα τους δύο λαούς. Παρ' όλα αυτά στις πινακίδες της γραμμικής γραφής Β συναντάμε δεκάδες ονόματα και τοπωνύμια που είναι γνωστά στο θρακικό χώρο. Επίσης ένα μεγάλο μέρος των ελληνικών μύθων διαδραματίζεται στην περιοχή της Θράκης. Μετά τη δημιουργία των πρώτων ελληνικών εγκαταστάσεων οι δύο λαοί είχαν ουσιαστικότερη επικοινωνία.

*Ρούσσα. Αμφορέας.
8ος αι. π.Χ. Εμπιέστη
γεωμετρική διακόσμηση,
αλλά και παρουσία
διακόσμησης με ομάδες από
τρία πουλιά (πελαργοί).*

ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΥ ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

(11ος-7ος π.Χ. αι.)

Έχουν βρεθεί τμήματα ακροπόλεων και τάφοι με σημαντικά κτερίσματα (Κρεμαστό Εργάνης, Ξυλαγάνη Ροδόπης, Άγιος Γεώργιος Μαρώνειας), όπως χάλκινα κοσμήματα και σιδερένια εγχειρίδια. Τον 7ο π.Χ. αιώνα αρχίζουν οι πρώτες αποστολές Ελλήνων αποίκων στα θρακικά παράλια. Για τις πόλεις αυτής της εποχής μιλούν ο Όμηρος (Ίσμαρος) και ο Στράβων (Ξάνθεια, Μαρώνεια).

*Αβδηρα. Πήλινη γραπτή σαρκοφάγος.
Τέλη 6ου αι. π.Χ. Πλούσια γραπτή
διακόσμηση με παραστάσεις (μύθος του
Τρωίλου, αγώνας πάλης ανδρικής μορφής
και μυθικού τέρατος κλπ.)
και διακοσμητικά θέματα.*

ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ

(7ος-6ος π.Χ. αι.)

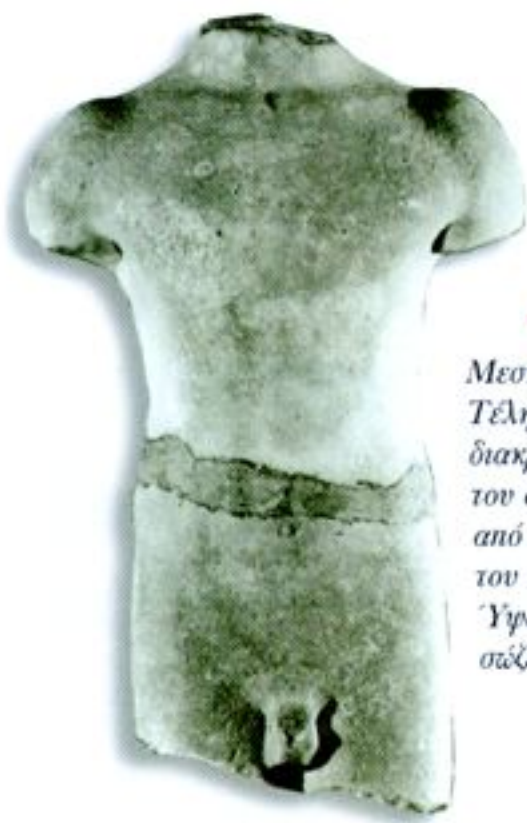
Στις αρχές του 7ου αι. κατά τη διάρκεια του Β' Ελληνικού Αποικισμού δημιουργούνται, στα παράλια κυρίως, πολλές αποικίες, από τις οποίες ξεχωρίζουν οι παρακάτω:

Αμφίπολη, Αισύμη, Γαληψός, Άβδηρα, Δίκαια, Στρώμη, Μαρώνεια, Ορθαγορία, Μεσημβρία του Πόντου, Μεσημβρία του Αιγαίου, Ζώνη, Σάλη, Αίνος, Πέρινθος, Απολλωνία, Καρδία, Οδησσός, Σηλυμβρία, Βυζάντιο κλπ.

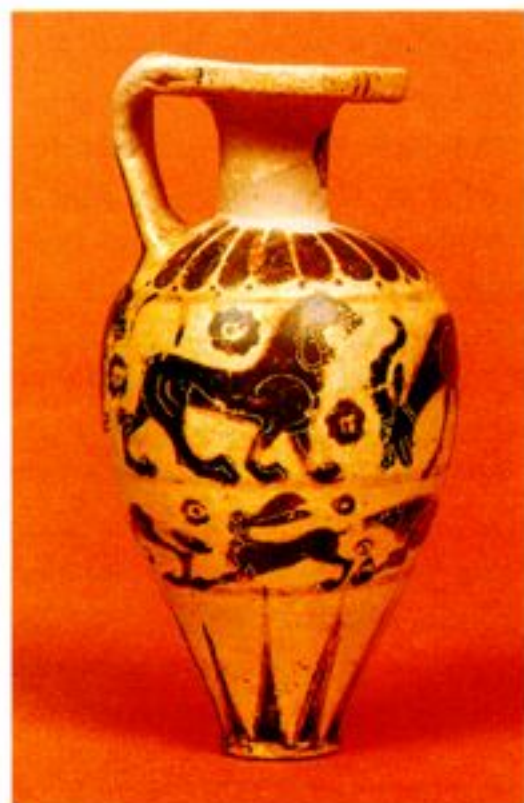
Μετά τις πρώτες συγκρούσεις, οι Θράκες και οι Έλληνες άρχισαν να συνεργάζονται και να έχουν στενές εμπορικές σχέσεις, οι οποίες τελικά θα οδηγήσουν στο σταδιακό εξελληνισμό των πρώτων.

Δίκαια. Αμφίγλυφη στήλη.
Τέλη 6ου αι. π.Χ. Στη μία όψη
εικονίζεται ο νεκρός και στην άλλη
ο νεαρός υπηρέτης του.
Σημαντικό έργο ιωνικής τεχνοτροπίας.

Μεσημβρία. Κορμός κούρου.
Τέλη 6ου αι. π.Χ. Το έργο
διακρίνεται για την πλαστική
τον δύναμη, όπως φαίνεται
από την ωραία παρουσίαση
του στήθους και της πλάτης.
Ύψος του τμήματος που
σώζεται: 0,70 μ.

Άβδηρα. Πρωτοκορινθιακός κωνικός
αρέβαλλος. 640-620 π.Χ.
Είχε τοποθετηθεί ως κτίρισμα σε τάφο.

ΚΛΑΣΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

513-12 π.Χ.: Ο Πέρσης βασιλιάς Δαρείος στη διάρκεια της εκστρατείας του εναντίον των Σκυθών καταλαμβάνει το ανατολικό τμήμα της Θράκης.

492 π.Χ.: Οι Θράκες προξενούν μεγάλες καταστροφές στο στρατό του Μαρδόνιου, όταν αυτός επιχειρεί εκστρατεία εναντίον της Ελλάδας.

480 π.Χ.: Στη διάρκεια της εκστρατείας του Ξέρξη κατά της Ελλάδας, μερικά θρακικά φύλα τάχθηκαν με το μέρος του, ενώ άλλα κατέφυγαν στην ορεινή Ροδόπη. Ο Τήρης ιδρύει το θρακικό βασίλειο των Οδρυσών.

478 π.Χ.: Ο Τήρης αναγνωρίζει την Α' Αθηναϊκή Συμμαχία και δέχεται να πληρώνει τον «θράκιο φόρο».

455 π.Χ.: Ο Σιτάλκης επεκτείνει το βασίλειό του στην περιοχή του ποταμού Δούναβη, ενώ μέχρι το τέλος της βασιλείας του (424 π.Χ.) συμβάλλει αποφασιστικά στον εξελληνισμό του κράτους του.

431-429 π.Χ.: Ο Σιτάλκης στην αρχή του Πελοποννησιακού Πολέμου τάχθηκε με το μέρος των Αθηναίων εναντίον του συμμάχου των Σπαρτιατών Περδίκκα, βασιλιά της Μακεδονίας. Στη συνέχεια όμως συμμαχησε με τον Περδίκκα.

424 π.Χ.: Θάνατος του Σιτάλκη στη διάρκεια της εκστρατείας του κατά των Τριβαλλών. Βασιλιάς αναγορεύεται ο ανιψιός του Σεύθης Α' (424-415 π.Χ.), που οδήγησε τη χώρα σε μεγάλη ακμή.

Ξυλαγανή. Ανάγλυφη επιτύμβια στήλη. 450-400π.Χ. Δεξιά εικονίζεται όρθιος ο νεκρός, ενώ στα αριστερά ο νεαρός δούλος του.

Σιτρίμη. Λευκή λήκυθος. 430-400 π.Χ.

Στο κέντρο εικονίζεται επιτύμβια στήλη, αριστερά της ένας νέος κρατά δόρν και δεξιά της μια γυναικεία μορφή με ντυμένο το αριστερό χέρι.

Σαμοθράκη. Το Ιερό των Μεγάλων Θεών. 5ος-4ος αι. π.Χ. Εδώ γινόταν η μύηση στον ανώτερο βαθμό των Καβείριων Μυστηρίων.

415 π.Χ.: Μετά τον θάνατο του Σεύθη, το κράτος διανέμεται ανάμεσα στους τρεις επιγόνους του, το γιο του Αμάδοκο, τον ανιψιό του Μαισάδη και τον Ευρύξελη Α'.

404 π.Χ.: Μετά την ήττα των Αθηναίων στους Αιγός Ποταμούς, τα θρακικά παράλια περιέρχονται στον έλεγχο των Σπαρτιατών, ενώ, συγχρόνως, καταλύονται τα δημοκρατικά πολιτεύματα.

384 π.Χ.: Ο σύμμαχος των Αθηναίων Κότυς Α' ενώνει πάλι το κράτος κάτω από ενιαία ηγεσία.

359 π.Χ.: Μετά τη δολοφονία του Κότυος, βασιλιάς γίνεται ο γιος του Κερσοβλέπτης, που μοιράζεται την εξουσία με τα αδέρφια του Αμάδοκο και Θηρισιάδη.

348 π.Χ.: Ο βασιλιάς της Μακεδονίας Φίλιππος, μετά την κατάληψη της Ολύνθου, επεκτείνει σταδιακά την κυριαρχία του σε ολόκληρη τη Θράκη. Ιδρύονται πολλές μακεδονικές αποικίες, κυρίως για πολιτικούς λόγους.

332 π.Χ.: Η επανάσταση των Θρακών κατά της μακεδονικής κυριαρχίας καταστέλλεται εύκολα από το στρατηγό του Αλεξάνδρου Αντίπατρο.

Αβδηρα. Ανθεμωτή επίστεψη επιτύμβιας στήλης. 5ος αι. π.Χ.

Δίκαια. Μελανόμορφα αγγεία. Τέλος 6ου αι. - αρχές 5ου αι.

Μεσημβρία. Αναθηματικά ασημένα πλακίδια. 4ος αι. π.Χ. Προέρχονται από το Ιερό της Δήμητρας.

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

Αθήνα. Πήλινα ειδώλια χορευτριών. Αρχές 3ου αι. π.Χ.

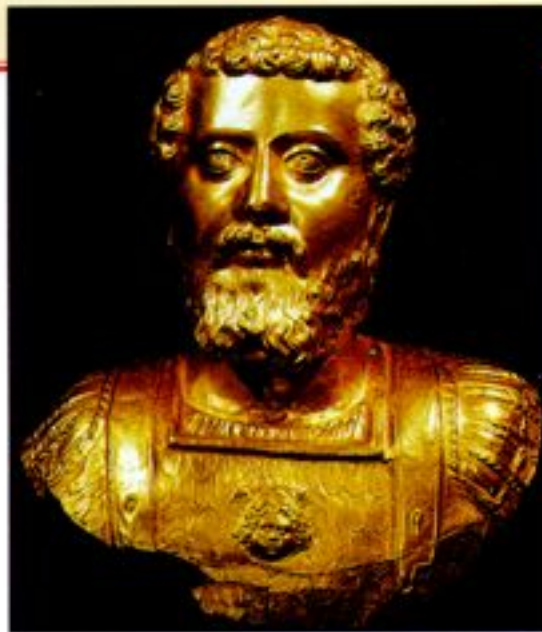
- 306 π.Χ.:** Ο στρατηγός του Αλεξάνδρου Λυσίμαχος ανακηρύσσει τον εαυτό του βασιλιά της Θράκης.
- 281 π.Χ.:** Μετά τον θάνατο του Λυσιμάχου βασιλιάς γίνεται ο Πτολεμαίος ο Κεραυνός.
- 280 π.Χ.:** Αρχίζουν οι επιδρομές των Γαλατών στη Θράκη.
- 273 π.Χ.:** Οι Γαλάτες ιδρύουν δικό τους κράτος στη Θράκη.
- 213 π.Χ.:** Οι Θράκες εκδιώκουν τους Γαλάτες.
- 208 π.Χ.:** Οι Θράκες αποδέχονται την επικυριαρχία του βασιλιά της Μακεδονίας Φιλίππου Ε΄.
- 183 π.Χ.:** Οι θρακικές πόλεις παραχωρούνται στον σύμμαχο των Ρωμαίων βασιλιά της Περγάμου Ευμένη.
- 180 π.Χ.:** Ο βασιλιάς της Θράκης Κότυς Β΄ συμμαχεί εναντίον των Ρωμαίων με το βασιλιά της Μακεδονίας Περσέα.

*Καλύβα. Φρούριο. Κλασική, Ελληνιστική, Ρωμαϊκή περίοδος.
Εικονίζεται το εσωτερικό του κυκλικού πύργου.*

*Σαμοθράκη. Πήλινο ειδώλιο Σατύρου.
Αρχές 3ου αι. π.Χ.*

Πλωτινόπολις. Χρυσή προτομή
Σεπτιμίου Σεβήρου (193-211 μ.Χ.).

Νομίσματα ρωμαϊκής εποχής (Δομιτιανός, Αύγουστος.)

Γαλήνη. Ανάγλυφο του Ήρωα
της Θράκης (1ος αι. π.Χ.).

Μαρώνεια. Ψηφιδωτό δάπεδο. Ελληνιστική εποχή.
Ποικιλία χρωμάτων και εντυπωσιακός διάκοσμος.

ΡΩΜΑΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

168 π.Χ.: Μετά την ήττα του βασιλιά της Μακεδονίας Περσέα στην Πύδνα, οι βασιλείς της Θράκης αποδέχονται τη ρωμαϊκή επικυριαρχία.

1ος μ.Χ. αιώνας: Ο βασιλιάς Κότυς Δ', φίλος του Αυγούστου, ολοκληρώνει τον εξελληνισμό της Θράκης.

46 μ.Χ.: Θάνατος του βασιλιά Ροιμητάλκη Γ', φίλου του Ρωμαίου αυτοκράτορα Γάιου Καλλιγούλα. Η Θράκη παύει να αποτελεί ανεξάρτητο κράτος και γίνεται ρωμαϊκή επαρχία με πρωτεύουσα την Πέρινθο. Σημαντική διάδοση του Χριστιανισμού.

2ος μ.Χ. αιώνας: Η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία του 2ου μ.Χ. αι. υπήρξε μια περίοδος ειρήνης που ευνόησε την οικονομική, αλλά και την πνευματική και πολιτιστική ανάπτυξη των Θρακών. Οι Ρωμαίοι αυτοκράτορες Τραϊανός και Αδριανός έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον για τη Θράκη και ίδρυσαν πολλές νέες πόλεις (Τόπειρος, Τραϊανούπολη, Αδριανούπολη, Πλωτινόπολη κ.ά.).

3ος μ.Χ. αιώνας: Βαρβαρικές επιδρομές (Γότθοι) επί Δεκίου και Βαλεριανού ερημώνουν τη χώρα. Αργότερα ο αυτοκράτορας Κλαύδιος Αυρήλιος (268-270 μ.Χ.) τους νικά στη Ναϊσσό και τους απωθεί.

PARS.

SIA SUPERIOR.

THRACIA

MYSIA INFERIOR

ΕΛΛΑΔΑ

Ελλάς.

GRAECIA, SOPHIANI.

Αβραάμ Ορτέλιος
descripsit.

IONIVM
MARE

Caen Trinitatis

MERI

PONTUS EXINUS:

Stadia	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000	2100	2200	2300	2400	2500	2600	2700	2800	2900	3000	
Mil. Germ.			10				20					30				40				50				60							
Mil. Gall.				10				20					30				40				50				60						
Mil. Ital.		10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130	140	150	160	170	180	190	200	210	220	230	240	250	260	270	280	290	300

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Με τη μεταφορά της πρωτεύουσας από τη Ρώμη στην Κωνσταντινούπολη (330), η Θράκη γίνεται πλέον το ζωτικότερο τμήμα της αυτοκρατορίας και η τελευταία γραμμή άμυνας της Βασιλεύουσας.

4ος αιώνας (β' μισό): Η Θράκη γνωρίζει την καταστροφική μανία των Βησιγότθων και των Οστρογότθων, οι οποίοι είχαν εισέλθει στην Βυζαντινή Αυτοκρατορία με την έγκριση του αυτοκράτορα Ουάλη (376).

378: Ήττα και θάνατος του αυτοκράτορα Ουάλη από τους Γότθους στη μάχη της Αδριανούπολης.

379-395: Ο αυτοκράτορας Θεοδοσίος Α' κατορθώνει να απομακρύνει σταδιακά από τη Θράκη τα βαρβαρικά φύλα.

408-450: Οι Ούννοι του Αττίλα κάνουν αισθητή την παρουσία τους στη Θράκη την εποχή του αυτοκράτορα Θεοδοσίου Β'.

457: Αναγορεύεται αυτοκράτορας ο Λέων Α' ο Θραξ (457-474).

496-499: Οι Άντες, οι οποίοι κατοικούσαν ανάμεσα στους ποταμούς Δνείπερο και Δνείστερο, αφού νίκησαν τα βυζαντινά στρατεύματα, προωθήθηκαν μέχρι τα περίχωρα της Κωνσταντινούπολης σπέρνοντας τον πανικό.

527-565: Συνεχίζονται με αμείωτη ένταση οι επιδρομές των διαφόρων βαρβαρικών φύλων στη Θράκη. Ο Ιουστινιανός καταβάλλει μεγάλα ποσά για την εξασφάλιση της ειρήνης στην περιοχή.

7ος αιώνας (α' μισό): Οι Άβαροι, αφού κατέλυσαν το κράτος των Αντών, αρχίζουν να κάνουν επιδρομές στη Θράκη.

7ος αιώνας (τέλη): Οι Βούλγαροι υπό τον Ασπαρούχ εγκαθίστανται στο Δέλτα του Δούναβη και αλλοιώνουν την εθνολογική σύνθεση της Βόρειας Θράκης. Αρχίζουν τις επιδρομές και στην υπόλοιπη Θράκη.

741-775: Ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος Ε' εποίκίζει με Παυλικιανούς από τη Συρία τις περιοχές της Βόρειας Θράκης (Φιλιπούπολη) για να ενισχύσει τους χριστιανικούς πληθυσμούς.

Φέραι. Τοιχογραφία στρατιωτικού αγίου από την Παναγία την Κοσμοσώττειρα (12ος αι.).

Πόρτο-Λάγος. Άγιος Νικόλαος.

Κομφάτο Ροδόπης. Μεσαιωνική γέφυρα.

1014: Σημαντική νίκη του Βασιλείου Β΄ του επονομαζόμενου και Βουλγαροκτόνου επί του Βούλγαρου ηγεμόνα Σαμουήλ στην περιοχή του Κλειδίου. Τελικά η Βουλγαρία έγινε επαρχία της αυτοκρατορίας και οι Βούλγαροι έπαψαν να αποτελούν κίνδυνο για τη Θράκη.

11ος αιώνας (τέλη): Αναταραχή εξαιτίας της δράσης των Παυλικιανών και των Βογομίλων στη Θράκη.

12ος αιώνας: Ληστρικές επιδρομές στην Θράκη από τους Πετσενέγκους και τους Νορμανδούς.

13ος αιώνας: Οι Βενετοί καταλαμβάνουν την Αδριανούπολη και τις παράλιες πόλεις Σηλυμβρία, Ραιδεστό και Καλλίπολη. Τον ίδιο αιώνα ο στρατηγός Θεόδωρος Βρανάς ανέκτησε για λογαριασμό του αυτοκράτορα της Νίκαιας την Αδριανούπολη, το Διδυμότειχο και τις γύρω περιοχές.

1222-1254: Ο αυτοκράτορας της Νίκαιας Ιωάννης Βατάτζης ανακτά τον πλήρη έλεγχο του μεγαλύτερου τμήματος της Θράκης, μετά από πρόσκληση των κατοίκων της.

1282-1328: Κατά την περίοδο της βασιλείας του Ανδρονίκου Β΄ Παλαιολόγου η Θράκη γνωρίζει τη ληστρική και καταστρεπτική μανία της Καταλανικής Εταιρείας.

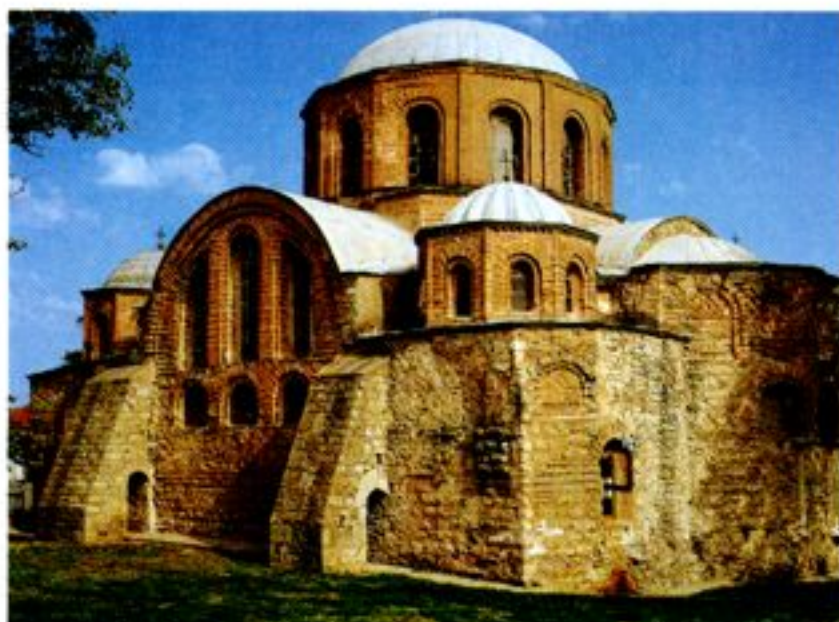
*Πύθιον. Κάστρο. 14ος αι.
Οχυρώθηκε επί αυτοκράτορα
Ιωάννη ΣΤ' Καντακουζηνού.*

*Σύναξη. Βαθύ επναλωμένο
μάτο. 13ος αι.*

*Φέραι. Παναγία
η Κοσμοσώτειρα
(1152).
Λαμπρό δείγμα
Κωνσταντινουπολίτικης
αρχιτεκτονικής.*

Ο Θ Ω Μ Α Ν Ι Κ Η Κ Υ Ρ Ι Α Ρ Χ Ι Α

1352: Οι Οθωμανοί Τούρκοι εγκαθίστανται στην Τζύμνη, μικρή αλλά σημαντική πόλη της χερσονήσου της Καλλίπολης.

1354: Οι Οθωμανοί Τούρκοι καταλαμβάνουν την Καλλίπολη.

1359-1361: Ο σουλτάνος Μουράτ Α΄ καταλαμβάνει ολόκληρη την Ανατολική Θράκη.

1362: Ο Οθωμανός στρατηγός Εβρενός καταλαμβάνει την Κομοτηνή. Λίγα χρόνια αργότερα καταλαμβάνεται και η Ξάνθη.

1371: Ο σουλτάνος Μουράτ Α΄ μεταφέρει την πρωτεύουσά του στην Αδριανούπολη.

Η Αδριανούπολη στα τέλη του 19ου αι.

14ος - 15ος αιώνες: Οι Οθωμανοί αρχίζουν συστηματικές διώξεις του χριστιανικού στοιχείου της Θράκης και προβαίνουν σε βίαιους εξισλαμισμούς. Μουσουλμανικοί πληθυσμοί από την Ανατολία μεταφέρονται στη Θράκη και εποικίζουν την περιοχή αλλοιώνοντας συγχρόνως και την εθνολογική της σύσταση.

1453: Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς Τούρκους.

18ος αιώνας: Σημαντική ανάπτυξη της Αδριανούπολης, της οποίας ο συνολικός πληθυσμός πλησιάζει τις 25.000 κατοίκους. Καταγράφονται συνολικά 32 συντεχνίες.

1796: Οι Έλληνες κάτοικοι της Φιλιππούπολης δημιουργούν εμπορικές αντιπροσωπείες σε περιοχές της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και μερικοί φθάνουν μέχρι την Καλκούτα των Ινδιών. Στα τέλη του 18ου και κατά τον 19ο αιώνα αναπτύσσονται και άλλες θρακικές πόλεις, όπως η Ραιδεστός, η Καλλίπολη, η Κομοτηνή και η Αίνος. Αυτήν την περίοδο σημειώνεται ανάπτυξη της παιδείας, η οποία πιστοποιείται και από την ίδρυση ελληνικών σχολείων σε όλες σχεδόν τις θρακικές πόλεις.

Κατά τη διάρκεια της βασιλείας του
Αλέξανδρου του μεγάλου, ο οποίος
ήταν ο πρώτος βασιλιάς της Ελλάδας,
ο οποίος ήταν ο πρώτος βασιλιάς της
Ελλάδας, ο οποίος ήταν ο πρώτος
βασιλιάς της Ελλάδας, ο οποίος
ήταν ο πρώτος βασιλιάς της Ελλάδας,
ο οποίος ήταν ο πρώτος βασιλιάς
της Ελλάδας, ο οποίος ήταν ο
πρώτος βασιλιάς της Ελλάδας.

Δίπλωμα της Φιλικής Εταιρείας
τον Θρακίτη αγωνιστή
Αντωνίου Βιοβίλη.

1821: Παρά την αδυναμία μαζικής εξέγερσης εναντίον της οθωμανικής εξουσίας, πολλοί Θρακιώτες συμμετείχαν στη Φιλική Εταιρεία, ενώ δεκάδες αγωνίστηκαν μαζί με τον Αλέξανδρο Υψηλάντη στο Δραγατσάνι. Οι κάτοικοι της Σαμοθράκης πληρώνουν βαρύ τίμημα για την αγάπη τους προς την ελευθερία (σφαγή 700 κατοίκων του νησιού).

1830: Μετά τη δημιουργία του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους οι θρακικές πόλεις παρέμειναν υπό την οθωμανική κυριαρχία. Η οικονομική, κοινωνική και πνευματική ανάπτυξη συνεχίστηκε αμείωτη.

1878: Με τη συνθήκη του Βερολίνου η Θράκη χωρίζεται σε τρία τμήματα: το πρώτο (βορειότερο) περιήλθε στη Βουλγαρική Ηγεμονία, το μεσαίο αποτέλεσε την Ηγεμονία της Ανατολικής Ρωμυλίας, ενώ το νοτιότερο παρέμεινε στην Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Θρακιώτικη σπονδυλωτή
μετάλλινη ζώνη.

1885: Η Βουλγαρία καταλαμβάνει πραξικοπηματικά την Ανατολική Ρωμυλία. Πολλοί από τους Έλληνες κατοίκους της περιοχής εγκαταλείπουν τις εστίες τους και καταφεύγουν στην Ελλάδα.

1903-1908: Ένοπλη αντίδραση των Ελλήνων στην προσπάθεια των Βουλγάρων να αφελληνίσουν την περιοχή.

Ίδρυση της «Πανελλήνιας Οργάνωσης» υπό τον Μητροπολίτη Αδριανουπόλεως Πολύκαρπο με σκοπό την προάσπιση των ελληνικών συμφερόντων.

Εκκλησιαστικό νόμισμα της Μαρώνειας.

Θρακιώτικος γυναικείος επενδύτης.

ΤΟΥΡΚΟ-ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ

1912-1917: Ως το 1912 η Θράκη αποτελεί τμήμα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Στη διάρκεια του Πρώτου Βαλκανικού Πολέμου, στον οποίο αντιπαρατέθηκαν η Ελλάδα, η Σερβία, το Μαυροβούνιο και η Βουλγαρία εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, η Βουλγαρία κατέλαβε τη Δυτική Θράκη και σημαντικό τμήμα της Ανατολικής. Όμως με τη συνθήκη της Κωνσταντινούπολης (14 Οκτωβρίου 1913) η ηττημένη στον Δεύτερο Βαλκανικό Πόλεμο Βουλγαρία απώλεσε τα εδάφη που βρίσκονταν πέρα από την ανατολική όχθη του Έβρου χάριν της Τουρκίας, ενώ διατήρησε τα εδάφη της Δυτικής. Υπό την πίεση της Γερμανίας η Τουρκία αναγκάστηκε να παραχωρήσει και πάλι στη Βουλγαρία την περιοχή του Καραγάτς και του Διδυμοτείχου και ένα μικρό τμήμα εδάφους στην ανατολική όχθη του Έβρου.

Ιούνιος 1917: Η Ελλάδα προσχωρεί στις δυνάμεις της Entente. Οι ελληνικοί πληθυσμοί της Θράκης απειλούνται από τα σκληρά μέτρα των Τούρκων και των Βουλγάρων εναντίον τους. Η οικονομική δύναμη του Ελληνισμού της Θράκης υφίσταται ισχυρά πλήγματα.

Πόρτο-Λάγος. Αποψη του λιμανιού. Αρχές 20ού αι.

*Κομοτηνή.
Αρχές 20ού αι.*

*Μεταξάδες.
Παραδοσιακή
φορεσιά.*

Ξάνθη. Το Μητροπολιτικό Μέγαρο. Αρχές 20ού αι.

ΔΙΑΣΥΜΜΑΧΙΚΗ ΚΑΤΟΧΗ

17 Οκτωβρίου 1919: Η 9η ελληνική μεραρχία, υπό τον υποστράτηγο Γεώργιο Λεοναρδόπουλο, με εντολή των Μεγάλων Δυνάμεων καταλαμβάνει την περιοχή της Ξάνθης. Στη συνέχεια δυνάμεις του γαλλικού στρατού με διοικητή τον στρατηγό Σαρπί καταλαμβάνουν το υπόλοιπο τμήμα της Θράκης, που ονομάζεται πλέον «Διασυμμαχική Θράκη». Ο Χαρίσιος Βαμβακάς (1872-1952) συνεργάζεται στενά με τη γαλλική διοίκηση προωθώντας τα ελληνικά συμφέροντα.

27 Νοεμβρίου 1919: Υπογράφεται η Συνθήκη του Νεϊγί μεταξύ των δυνάμεων της Entente και της Βουλγαρίας. Η Βουλγαρία παραιτείται από κάθε δικαίωμα στη Δυτική Θράκη. Συνάπτεται συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας που προβλέπει την εθελούσια ανταλλαγή πληθυσμών. Η διασυμμαχική κατοχή της περιοχής θα διατηρηθεί έως το Μάιο του 1920, οπότε παρέχεται στην Ελλάδα το δικαίωμα να εγκαθιδρύσει την κυριαρχία της στην περιοχή.

Η ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

14 Μαΐου 1920: Η 6η μεραρχία υπό τον αντιστράτηγο Ζυμβρακάκη απελευθερώνει την Κομοτηνή. Την ίδια μέρα απελευθερώνεται από τη 12η μεραρχία (υπό τον υποστράτηγο Κωνσταντίνο Μαζαράκη Αινιάν) το Δεδεαγάτς, το οποίο σύντομα μετονομάζεται σε Αλεξανδρούπολη, προς τιμήν του βασιλιά Αλεξάνδρου, ο οποίος επισκέπεται την περιοχή. Μετά από δύο ημέρες η 9η μεραρχία υπό τον υποστράτηγο Γ. Λεοναρδόπουλο απελευθερώνει την Ορεστιάδα.

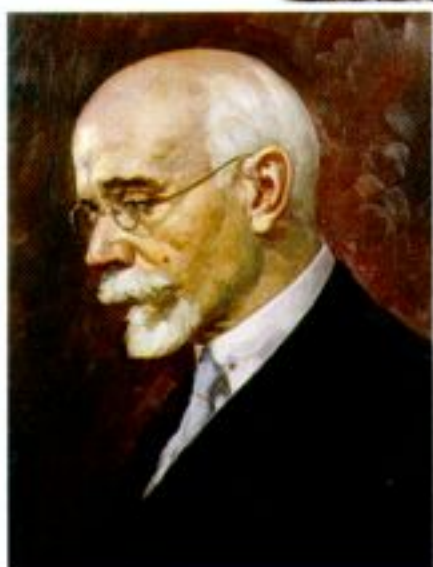
28 Ιουλίου/10 Αυγούστου 1920: Με τη Συνθήκη των Σεβρών, η οποία υπογράφεται μεταξύ της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και των δυνάμεων της Entente, και τη Συνθήκη της Θράκης, η οποία υπογράφεται μεταξύ της Ελλάδας και των νικητριών Δυνάμεων, η Δυτική και η Ανατολική Θράκη έως και τη Χερσόνησο της Καλλίπολης παραχωρούνται στην Ελλάδα. Η Κωνσταντινούπολη και τα Σιενά κηρύσσονται ουδέτερη ζώνη υπό τη διοίκηση διεθνούς συμμαχικής επιτροπής. Αρχίζει η ανασυγκρότηση της Θράκης. Με την παλιννόστηση των προσφύγων και την εγκατάσταση Ελλήνων από τον Πόντο και τη Βουλγαρία ενισχύεται σταδιακά η πυκνότητα του ελληνικού πληθυσμού.

Ανακωχή των Μουδανιών (Οκτώβριος 1922): Μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή ο ελληνικός στρατός αναγκάζεται να εκκενώσει την περιοχή της Ανατολικής Θράκης. Οι Έλληνες της Ανατολικής Θράκης (200.000 περίπου) εγκαθίστανται στη Δυτική Θράκη και τη Μακεδονία.

1923: Φθάνουν και εγκαθίστανται στη Δ. Θράκη 110.000 πρόσφυγες από την Μ. Ασία, τον Καύκασο και την Α. Θράκη.

Ο συνταγματάρχης Νικόλαος Πλαστήρας επιθεωρεί στρατιωτικές μονάδες στην περιοχή του ποταμού Έβρου (1923).

Ελευθέριος Βενιζέλος

Αλεξανδρούπολη. Πανηγυρική δοξολογία για την απελευθέρωση της πόλης, 14 Μαΐου 1920.

ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΝΗΣ (20 Νοεμβρίου 1922 - 24 Ιουλίου 1923)

ΤΜΗΜΑ Α': 1. Εδαφικοί όροι

Άρθρον 2: Από τον Ευξείνιον Πόντον προς το Αιγαίον τα σύνορα της Τουρκίας ορίζονται ως έπεται [...]

2ον) Μετά της Ελλάδος: Εκείθεν μέχρι της συμβολής του Άρδα και του Έβρου: ο ρους του Έβρου. Εκείθεν προς τα άνω του Άρδα μέχρι σημείου επί του ποταμού τούτου οριοθησομένου επί του εδάφους εγγύτατα προς το χωρίον Τσουρέκ-κιοϊ: ο ρους του Άρδα.

Εκείθεν Νοτιοανατολικώς μέχρι σημείου επί του Έβρου εις απόστασιν ενός χιλιομέτρου προς τα κάτω του Βόσνα-κιοϊ: γραμμή αισθητώς ευθεία αφίνουσα εν Τουρκία το χωρίον Βόσνα-κιοϊ. Το χωρίον Τσουρέκ-κιοϊ θα παραχωρηθεί εις την Ελλάδα ή εις την Τουρκίαν, καθόσον η πλειονότης του πληθυσμού ήθελεν αναγνωρισθή ελληνική ή τουρκική υπό της εν τω άρθρω 5 προβλεπομένης Επιτροπής, μη συνυπολογιζομένων των μεταναστευσάντων εις το χωρίον τούτο μετά την 11ην Οκτωβρίου 1922.

Εκείθεν μέχρι του Αιγαίου: ο ρους του Έβρου [...].

ΤΜΗΜΑ Β': Ιθαγένεια

Άρθρον 30: Οι Τούρκοι υπήκοοι, οι εγκατεστημένοι εις τα εδάφη άτινα, δυνάμει των διατάξεων της παρούσης Συνθήκης, αποσπώνται της Τουρκίας, καθίστανται αυτοδικαίως και κατά τους όρους της εγχωρίου νομοθεσίας υπήκοοι του Κράτους εις ο το έδαφος μεταβιβάζεται.

[...]

ΤΜΗΜΑ Γ': Προστασία των μειονοτήτων

Άρθρον 45: Τα αναγνωρισθέντα διά των διατάξεων του παρόντος Τμήματος δικαιώματα εις τας εν Τουρκία μη μουσουλμανικάς μειονότητες, αναγνωρίζονται επίσης υπό της Ελλάδος εις τας εν τω εδάφει αυτής ευρισκομένας μουσουλμανικάς μειονότητας.

Θ Ρ Α Κ Η 1924 - 1944

1924 - 1935: Εντατική προσπάθεια για την ανασυγκρότηση της θρακικής υπαίθρου. Αλματώδης αύξηση της παραγωγής αγροτικών προϊόντων (καπνός, δημητριακά, οπωρικά). Σημειώνεται σημαντική αύξηση του αστικού πληθυσμού.

Απρίλιος 1941: Ηρωική αντίσταση των δύο οχυρών της Γραμμής Μεταξά που βρίσκονται σε θρακικό έδαφος (Εχίνος και Νυμφαία) απέναντι στις μηχανοκίνητες γερμανικές μεραρχίες.

1941: Μετά την είσοδο του βουλγαρικού στρατού στο ελληνικό έδαφος και στη διάρκεια της βουλγαρικής κατοχής στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, χιλιάδες Έλληνες εγκαταλείπουν την περιοχή. Ασκεείται πίεση για την υιοθέτηση της βουλγαρικής υπηκοότητας, καθώς και για την επιστράτευση του πληθυσμού στα Τάγματα Εργασίας.

1943: Εντείνεται η ένοπλη αντίσταση κατά των κατακτητών. Στον αντιστασιακό αγώνα συμμετέχουν ο ΕΛΑΣ (26ο Σύνταγμα) και οι «Εθνικές Ανταρτικές Ομάδες» (ΕΑΟ), οι οποίες στελεχώθηκαν από αγωνιστές ποντιακής καταγωγής.

4 Μαρτίου 1943: 4.200 Έλληνες Εβραίοι της βουλγαροκρατούμενης ζώνης εκτοπίζονται και θανατώνονται στα γερμανικά στρατόπεδα συγκέντρωσης.

16 Οκτωβρίου 1944: Αρχίζει η εκκένωση των βουλγαροκρατούμενων περιοχών από τα βουλγαρικά στρατεύματα και από τους Βούλγαρους εποίκους.

*Πορεία προς το θάνατο.
Το ταξίδι
των Ελληνοεβραίων
της Ορεστιάδας
και τον Διδυμοτείχον
προς τα στρατόπεδα εξόντωσης
μόλις άρχισε (1943).
Ελάχιστοι
θα επιστρέψουν...*

Τ Ο Σ Η Μ Ε Ρ Α

Το Γενικό Νοσοκομείο Ξάνθης.

Ποταμός Έβρος. Περιοχή του Δέλτα.

Εγνατία Οδός. Περιοχή Στρώμης (Κομοτηνή).

Σήμερα η Θράκη αποτελεί, ίσως για πρώτη φορά στη νεότερη ιστορία της, το αντικείμενο γόνιμου ενδιαφέροντος όχι μόνο για την Ελλάδα, αλλά και για την Ευρωπαϊκή Ένωση, της οποίας αποτελεί το ακρότατο προς ανατολές ηπειρωτικό σύνορο. Με δεδομένη την αναγνώριση της ανάγκης για ανάπτυξη σε όλους τους τομείς, εφαρμόζεται ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του '90 ένα πρόγραμμα που βασίζεται σε κοινοτικούς αλλά και εθνικούς πόρους.

Στο πλαίσιο του 2ου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης εκτελούνται έργα μεγάλης σημασίας για την περιοχή, όπως η Εγνατία Οδός και η ανάπτυξη του λιμένα της Αλεξανδρούπολης.

Η γεωπολιτική θέση της Θράκης, στοιχείο που στο παρελθόν υπήρξε η αιτία της απομόνωσής της, σήμερα, σε συνδυασμό με τη διεύρυνση της διμερούς επικοινωνίας της Ελλάδας με τη Βουλγαρία και τη σχετική βελτίωση των ελληνοτουρκικών σχέσεων, προσφέρει δυνατότητες για να αναδειχθεί η περιοχή αυτή σε κομβικό σημείο ενός ευρύτερου δικτύου επικοινωνίας ανθρώπων και αγαθών, το οποίο θα ενώνει τη Δυτική Ευρώπη, τα Βαλκάνια και τα κράτη της Παρευξείνιας ζώνης. Ο 21ος αιώνας αρχίζει με τους καλύτερους οιωνούς για τη Θράκη.

Μεσημβρία. Κορμός κούρου.

Τέλη 6ου αι. π.Χ.

*Το έργο διακρίνεται για την
πλαστική του δύναμη,
όπως φαίνεται από την ωραία
παρουσίαση του στήθους
και της πλάτης.*

*Ύψος του τμήματος
που σώζεται: 0,70 μ.*